

TÜRK AKRABALIK
TERMİNOLOJİLERİNİN TİPOLOJİSİ
ERHAN TAŞBAŞ

VakıfBank Kùltür Yayınları: 274
İnsan ve Toplum: 024

TÜRK AKRABALIK
TERMİNOLOJİLERİNİN
TİPOLOJİSİ
ERHAN TAŞBAŞ

Proje Editörü
Mehmet Yılmaz Akbulut

Kapak ve Sayfa Uygulama
Faruk Özcan

VakıfBank Kùltür Yayınları
Saray Mahallesi
Dr. Adnan Büyükdenez Caddesi
No:7/A1 – Kat 13
Ümraniye 34768 İstanbul
Telefon: 0 216 285 9571
www.vbky.com.tr - info@vbky.com.tr
Sertifika No: 40141

© Vakıf Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., 2024

ISBN 978-625-6647-03-9

Kitabın tüm yayın hakları VakıfBank Kùltür Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Baskı
Turkuvaz Haberleşme ve Yay. A. Ş.
Güzeltepe Mahallesi Mareşal Fevzi
Çakmak Caddesi B Blok No: 29/1/1
Eyüpsultan İstanbul
Telefon: 0212 354 3000
Sertifika No: 46403

1. Baskı: Ocak 2024

TÜRK AKRABALIK
TERMİNOLOJİLERİNİN
TİPOLOJİSİ

ERHAN TAŞBAŞ

ERHAN TAŞBAŞ

Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisansını ve doktorasını Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Türkoloji programında tamamladı. Yüksek lisansını 2011 yılında "Çağataycanın Son Dönemine Ait Bir Köroğlu Destanı" başlıklı tezle, doktorasını ise 2015 yılında "Türk Dillerinde Kişi Ekleri" adlı teziyle bitirdi. 2008-2017 yılları arasında aynı üniversitede Türkçe okutmanı olarak çalıştı. Doktora sonrası çalışmaları ağırlıklı olarak Türk akrabalık sistemleri üzerinedir. 2019 yılından beri Ulusal Chengchi Üniversitesi'nde (National Chengchi University – NCCU) Türk Dili ve Kültürü Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

İÇİNDEKİLER

Tablo, Harita ve Diyagram Listesi	9
Kısaltmalar	13
Önsöz	15

BİRİNCİ BÖLÜM

AKRABALIK SİSTEMLERİNİN TİPOLOJİSİ

I. İlk Çalışmalar ve Lewis Henry Morgan	21
II. Akrabalık Terimlerinin ve Terminolojilerinin Tasnifi	24
III. Komşu Akrabalık Sistemleri	43
IV. İç Asya Omaha Terminolojisi	51

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK AKRABALIK TERMİNOLOJİLERİNDE DÖNÜŞÜM

I. Soy Çizgisi	60
Dede-Baba-Amca / Nine-Anne-Hala Terminolojisi	61
Torun-Yeğen Terminolojisi	74
II. Soy Yönü	86
Dede-Nine Terminolojisi	88
Amca-Dayı / Hala-Teyze Terminolojisi	96
Kuzen Terminolojisi	104
III. Kuşak	115
Dayı-Dayı Oğlu/Kızı Terminolojisi	116

IV. Yaş	125
Büyük Kardeş-Küçük Kardeş Terminolojisi	126
Büyük Amca-Küçük Amca / Büyük Hala-Küçük Hala Terminolojisi	136
V. Cinsiyet	144
Kız Kardeş Terminolojisi	145
Sonsöz	155
Metin Örnekleri	159
Kaynaklar	213
Dizin	241

*Annem ve babama,
Medine Taşbaşı ve Sıtkı Taşbaşı'na*

TABLO-HARİTA-DİYAGRAM LİSTESİ

TABLULAR

- Tablo 1: Akrabalık terminolojilerinin tipik özellikleri
- Tablo 2: Bazı Türk dillerinde sınıflayıcı terimlerin varlığı
- Tablo 3: Bazı Türk dillerinde ayırıcı terimlerin varlığı
- Tablo 4: GTAS'ın tipik terminolojik özellikleri
- Tablo 5: Türk dillerinde dede-baba-amca / nine-anne-hala terminolojisi
- Tablo 6: GTAS'a göre +1 ve +2. kuşak akrabalar arasındaki ilişki
- Tablo 7: Soy çizgisine göre dede-baba-amca terminolojileri
- Tablo 8: Soy çizgisine göre nine-hala-anne terminolojileri
- Tablo 9: Türk dillerinde torun-yeğen terminolojisi
- Tablo 10: Soy çizgisine göre torun-yeğen terminolojileri
- Tablo 11: Türk dillerinde dede-nine terminolojisi
- Tablo 12: Soy çizgisine göre dede-nine terminolojileri
- Tablo 13: Türk dillerinde amca-hala-dayı-teyze terminolojisi
- Tablo 14: Soy yönüne göre amca-dayı terminolojileri
- Tablo 15: Soy yönüne göre hala-teyze terminolojileri
- Tablo 16: Türk dillerinde kuzen terminolojisi
- Tablo 17: Soy yönüne göre kuzen terminolojileri
- Tablo 18: Türk dillerinde dayı terminolojisi
- Tablo 19: Kuşak özelliğine göre dayı-dayı çocuğu terminolojileri
- Tablo 20: Türk dillerinde kardeş terminolojisi
- Tablo 21: Yaş özelliğine göre kardeş terminolojileri
- Tablo 22: Türk dillerinde amca-hala terminolojisi

Tablo 23: Yaş özelliğine göre amca-hala terminolojileri

Tablo 24: Türk dillerinde kız kardeş terminolojisi

Tablo 25: Cinsiyet özelliğine göre kardeş terminolojileri

Tablo 26: Divanü Lûgati't-türk'e göre evliliğe ve kan bağına dayalı akrabalıklar arasındaki ilişki

Tablo 27: Güney Kıpçak dillerinde eşin kardeşleri için kullanılan terimler

Tablo 28: Türk akrabalık terminolojilerinde GTAS özelliklerinin temsili

HARİTALAR

Harita 1: Türk dilleri ve Avrasya'daki dil aileleri

Harita 2: Soy çizgisine göre üst kuşaklarda (B, BB, BEk) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 3: Soy çizgisine göre üst kuşaklarda (A, BA, BKk) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 4: Soy çizgisine göre alt kuşaklarda (EçÇ, EkÇ, KçÇ, KkÇ) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 5: Soy yönüne göre +2. kuşakta (BB, AB) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 6: Soy yönüne göre +2. kuşakta (BA, AA) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 7: Soy yönüne göre +1. kuşakta (BEk, AEk) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 8: Soy yönüne göre +1. kuşakta (BKk, AKk) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 9: Soy yönüne göre 0. kuşakta (BEkÇ, BKkÇ, AEkÇ, AKkÇ) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 10: Kuşak özelliğine göre +1 ve 0. kuşakta (AEk, AEkÇ) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 11: Yaş özelliğine göre 0. kuşakta (bEk, bKk, kEk, kKk) ayırıcı terminolojiler

Harita 12: Yaş özelliğine göre amca-hala terminolojisinde (BEk, BKk) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

Harita 13: Cinsiyet özelliğine göre kardeş terminolojisinde (kKk, kEk) sınıflayıcı ve ayırıcı terminolojiler

DİYAGRAMLAR

Diyagram 1: Kriukov'a (Kryukov) göre akrabalık terimlerinin morfolojik yapısı ve içeriği

Diyagram 2: Akrabalık terimlerinin tasnifinde temel unsurlar

Diyagram 3: Kuzey Amerika Omaha terminolojisi (Nanda ve Warms'tan uyarlanmıştır)

Diyagram 4: İç Asya Omaha terminolojisi

Diyagram 5: Eski Türkçede dikey-yatay soy ilişkisi (EÇÇ = EkÇ)

Diyagram 6: Kırgızcada dikey-yatay soy ilişkisi (kEk = EkÇ)

Diyagram 7: GTAS'ta soy yapısı

KISALTMALAR

DİLLER VE KAYNAKLAR

BK K	Bilge Kağan yazıtının kuzey yüzü	Kır.	Kırgızca
Çuv.	Çuvaşça	KKal.	Karakalpakça
diyal.	diyalekt	KT D	Kül Tegin yazıtının doğu yüzü
Er.	Ermenice	KT G	Kül Tegin yazıtının güney yüzü
ET.	Eski Türkçe	Moğ.	Moğolca
Evk.	Evenkice	OM.	Orta Moğolca
Far.	Farsça	Nen.	Nenetsçe
Fr.	Fransızca	Özb.	Özbekçe
Hlh.	Halhaca	Rus.	Ruşça
İng.	İngilizce	Şor.	Şorca
İsv.	İsveççe	Tac.	Tacikçe
Klm.	Kalmukça	Tür.	Türkçe
		Yak.	Yakutça

AKRABALIK TERMİNOLOJİSİ

B	Baba	k	Küçük
A	Anne	Ka-	Karı
Ek	Erkek kardeş	Ko-	Koca
Kk	Kız kardeş	k	Küçük
Eç	Erkek çocuk	Kullanım: BbEk = Babanın büyük erkek kardeşi BEkEç = Babanın erkek kardeşinin erkek çocuğu bKk = Büyük kız kardeş Ko-bKk = Kocanın büyük kız kardeşi	
Kç	Kız çocuk		
Ç	Çocuk		
b	Büyük		
GTAS	Geleneksel Türk akrabalık sistemi		

ÖNSÖZ

Akrabalık sistemlerinin hangi sosyokültürel unsurlarla şekillendiği, neye göre sınıflandırılacağı veya nasıl değiştiği gibi sorular 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren başta sosyal antropoloji olmak üzere sosyoloji, etnoloji, tarih ve dil bilimini de kapsayan birçok sosyal disiplin içerisinde tartışılmıştır.

Dil biliminin bu bağlamda odaklandığı temel husus akrabalık terminolojileri ve bu terminolojileri oluşturan terimler olmuştur. Bugüne kadar pek çok araştırmaya konu edilmiş olan akrabalık terminolojileri ve terimleri Türkoloji alanında da çeşitli yönleriyle ele alınmıştır. Belli başlı diller veya akrabalık terimleri üzerinde yapılan incelemeler dışında genel Türk dil sahasında ilk detaylı çalışma Pokrovskaya'ya ait olan *Termini rodstva v tyurkskih yazıkah* (Türk Dillerinde Akrabalık Terimleri) (1961) adlı makaledir. Bu makaleye içerik olarak benzeyen, ama daha hacimli bir yayın Yong-söng Li'nin yüksek lisans tezinden kitaplaştırdığı *Türk Dillerinde Akrabalık Adları* (1999) adlı çalışmasıdır. Temelde Türk dillerindeki akrabalıkla ilgili sözcüklerin eş ve art zamanlı olarak karşılaştırılmasına dayanan bu iki yayın geniş bir sahada kullanılan dil malzemesinin işlenmesi bakımından değerli olup konuyu leksik ve semantik düzeyde ele alan benzer çalışmalar arasında en dikkat çekici olanlardır. Bunlara ek olarak konuyu Altayistik perspektifinden ele alan Tuncer Gülensoy'un *Altay Dillerindeki Akrabalık Adları Üzerine Notlar* (1974) adlı makalesi de bu gruptaki çalışmalar arasında sayılabilir.

Genel Türk akrabalık sistemini yalnızca söz varlığının eksik özellikleriyle değil, aynı zamanda akrabalık ilişkileri bağlamında da inceleyen ilk çalışma olması nedeniyle Grønbech'in *The Turkish System of Kinship* (1953) adlı kısa makalesi bu alanda özel bir yere sahiptir. Grønbech bu çalışmasında yalnızca akrabalık terimlerinin farklı Türk dillerindeki kullanımlarını karşılaştırmamış, bu terimlerden hareketle Türk akrabalık sisteminin tipolojik özelliklerini de ortaya koymuştur. Bu tipolojik özellikler daha sistemli bir biçimde E. Bacon'un *OBOK: A Study of Social Structure in Eurasia* (1958) ve L. Krader'in *Kinship Systems of the Altaic-Speaking Peoples of the Asiatic Steppe* (1954), *Social Organization of the Mongol-Turkic Pastoral Nomads* (1963) gibi çalışmalarında Avrasya göçebeliliğinin sosyoekonomik ve sosyokültürel yapısıyla ilişkilendirilerek işlenmiştir. Bu çalışmalar göçebe Türk-Moğol sosyal yapısı ve akrabalık sistemleri üzerine tarih, sosyoloji ve antropoloji perspektifinden derin tespit ve analizler içerir.

Bu kapsamlı eserler dışında Türk akrabalık sistemini hem dil bilimi hem de farklı disiplinler açısından ele alan, burada bahsedilemeyecek kadar çok sayıda çalışma yapılmıştır. Bunların önemli bir kısmının odağında akrabalıkla ilgili söz varlığının leksik ve semantik özellikleri yer alır. Tüm Türk dillerinde kullanılan akrabalık terminolojilerini bir bütün olarak ele alan ve terminolojik yapıda ortaya çıkan değişim ve dönüşümleri hem tarihsel hem de eş zamanlı olarak analiz eden bir araştırma bugüne kadar yapılmamıştır. Mevcut çalışma bu boşluğu doldurmaya yöneliktir.

Çalışmanın temel zorluğu inceleme alanının geniş bir dil coğrafi alanını kapsamamasından ileri gelir. Bununla birlikte özellikle bir zamanlar Sovyet yönetimi altında bulunan Türk halklarıyla ilgili göçebelikten yerleşikliğe geçiş dönemleri de dahil olmak üzere son iki yüzyılı kapsayan geniş bir inceleme kaydı-

nın bulunması araştırmayı olumlu etkilemiştir. Bu noktada hem arlık Rusyası hem de Sovyetler Birliği döneminde tarih, arkeoloji, sosyoloji, etnoloji ve dil bilimi alanlarında gerçekleştirilmiş araştırma ve incelemelerden yararlanılmıştır. Kronolojik sürekliliğin sağlanması amacıyla Türk tarihinin çeşitli dönemlerinde üretilmiş yazma ve yazıtlara; çok daha eski dönemlerle ilgili olarak ise yeri geldikçe in kaynaklarına başvurulmuştur.

Kitabın inceleme kısmı iki bölümden oluşur:

Birinci bölümde akrabalık çalışmalarıyla ilgili tarihsel ve teorik bir ereve oluşturulmuştur.

İkinci bölümde önceki bölümde oluşturulan kavramsal ereve esasında Türk dillerinin akrabalık terminolojileri yapısal olarak analiz edilmiştir.

İnceleme kısmından sonra ise ele alınan söz varlığının güncel dillerdeki durumunu doğrulamak ve okuyucuya ilgili terimlerin bağlam içindeki kullanımını göstermek amacıyla evrimii ve basılı haber metinlerinden seçilen örnek metinlere yer verilmiştir.

Uzun bir çalışmanın ürünü olan bu kitabın hazırlanış sürecinde desteklerini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. İlhan şahin'e şükranlarımı sunuyorum; doğru yerlerdeki yapıcı tavsiye ve görüşleriyle kitaba katkı veren sevgili eşim Aymira Taşbaş'a özel bir teşekkürü borç biliyorum.

Erhan Taşbaş
Taipei

BİRİNCİ BÖLÜM
AKRABALIK SİSTEMLERİNİN
TİPOLOJİSİ

İLK ÇALIŞMALAR VE LEWIS HENRY MORGAN

Akrabalık konusu bilimsel literatüre sosyal antropolojinin bir araştırma alanı olarak girmiştir. Bu alandaki bilimsel araştırmaların öncüsü olan Lewis Henry Morgan'ın ünlü çalışması *Systems of Consanguinity and Affinity of the Human Family* (1871) uzun yıllar tartışmaların merkezinde yer almıştır. Bunun dışında Morgan'la aynı dönemde yaşamış, ancak yayın kronolojisi bakımından ondan önce gelen araştırmacılardan Johann J. Bachofen'in *Das Mutterrecht* (1861), Henry S. Maine'in *Ancient Law* (1861), Fustel de Coulanges'in *La Cité antique* (1864) ve John F. McLennan'ın *Primitive Marriage* (1865) adlı kitapları 19. yüzyılda akrabalık çalışmalarının ilk temel yapıtları arasında yer alır.¹

Morgan'ın yukarıda anılan araştırmacılar arasında öne çıkması toplumların sahip oldukları akrabalık sistemlerini antropolojinin temel çalışma alanlarından biri hâline getirmiş olmasından kaynaklanır. Kendisinden sonra akrabalık üzerinde çalışanlar -fikirlerini tartışmalı bulanlar da dahil olmak üzere- Morgan'ın antropolojideki bu öncü rolünü teslim etmişlerdir. Öyle ki Lévi-Strauss ünlü eseri *The Elementary Structures of Kinship*'i bu rolünden dolayı Morgan'a adadığını ifade etmiştir.² Bu alanda yapılmış daha yeni tarihli çalışmalarda da Morgan açıkça antropolojide akrabalık çalışmalarının kurucusu olarak adlandırılır.³

1. Thomas R. Trautmann, *Lewis Henry Morgan and the Invention of Kinship* (Berkeley: University of California Press, 1987), 3.

2. Claude Lévi-Strauss, *The Elementary Structures of Kinship* (Boston: Beacon Press, 1969), xxvi. Kitabın Fransızca orijinal baskısı *Les Structures élémentaires de la Parenté* adıyla 1949'da çıkmıştır.

3. Maurice Godelier, *The Metamorphoses of Kinship*, çev. N. Scott (Londra: Verso,

Morgan'ın akrabalık sistemleriyle ilgili farkındalığı, Amerikan yerililerinden İrokualar (Iroquois) arasında saha araştırmalarını yürütürken tanık olduğu akrabalık terminolojisinin kendi toplumununkine benzemediğini keşfetmesiyle başladı. Bu keşfin ardından çok daha geniş bir veritabanı üzerinde çalışmak amacıyla dünyanın çeşitli bölgelerindeki misyonerlerle, ordu birimleriyle, koloni yönetimleriyle ve yerel topluluklarla ilgili bilgi toplayabileceği kimselerle iletişime geçen Morgan, bu şekilde Avrupa, Asya, Afrika ve Amerika'dan 139 farklı toplumun aile ve akrabalık ilişkilerine dair verileri bir araya getirdi.⁴

Morgan, yaptığı karşılaştırmalar sonucunda dünyada kulanılan akrabalık sistemlerini *sınıflayıcı* (classificatory) ve *betimleyici* (descriptive) olmak üzere iki gruba ayırdı. Bu tasnif *dikey* (lineal) ve *yatay* (collateral) akrabalık ilişkilerinin ortak terimlerle ifade edilip edilmemesi esasına dayanıyordu.⁵ Örneğin bu sınıflandırmada Malay akrabalık sistemi yeğen (yatay soy) ile kişinin öz çocuğunu (dikey soy) veya amca (yatay soy) ile babayı (dikey soy) ortak terimlerle işaretlediği için sınıflayıcıdır.⁶

Akrabalık terminolojisi ile toplumun gelişmişlik düzeyi arasında bir ilişki olduğuna inanan Morgan, bir diğer ünlü eseri *Ancient Society*'de (1877) evrensel bir dizi evrimsel aşamadan geçtiğini varsaydığı insan topluluklarını 1) *yabanilik* (savagery), 2) *ilkellik* (barbarism) ve 3) *uygarlık* (civilization) şeklinde üç tarihsel aşamaya göre sınıflandırmıştır.⁷ Akrabalık terminolojileri

2011), 10; German V. Dziebel, *The Genius of Kinship* (New York: Cambria Press, 2007), xxii.

4. Burton Pasternak, *Introduction to Kinship and Social Organization* (New Jersey: Prentice-Hall, 1976), 127.

5. Lewis H. Morgan, *Systems of Consanguinity and Affinity of the Human Family* (Washington: Smithsonian Institution, 1871), 13.

6. A.g.e., 482-83.

7. Lewis H. Morgan, *Ancient Society* (Chicago: Charles H. Kerr & Company, 1877), 12.

ve yukarıdaki evrimsel aşamalar arasında bağıntı olduğunu düşünen Morgan'a göre sınıflayıcı sistemler "barbar" toplumlara, betimleyici sistemler ise "medeni" toplumlara özgüdür. Ona göre sınıflayıcı ve betimleyici akrabalık sistemleri medeni ve medeni olmayan toplumlar arasında keskin bir sınır oluşturur.⁸

Morgan'ın aile ve toplumun gelişimi konusundaki görüşleri çağdaş olan başka bilim insanları tarafından da paylaşılmıştır. Örneğin F. Engels'in 1884 yılında yayımlanan ünlü eseri *The Origin of the Family, Private Property and the State* temelde Morgan'ın konuyla ilgili tespitlerine dayanır.

Akrabalık terminolojileri ve toplumların gelişmişlik düzeyleri arasında bir ilişki olduğu, gelişmiş toplumların betimleyici, daha az gelişmiş toplumların sınıflayıcı sisteme sahip olduğu tespiti 19. yüzyıla hâkim olan evrimci yaklaşımın bir yansımasıdır. Bu yaklaşım dünyanın farklı yerlerindeki toplumların aynı aşamalardan geçerek geliştiği düşüncesine dayanıyordu. Söz konusu kültürel evrim teorisi 20. yüzyılda ciddi eleştiriler almaya başlamış, en sert eleştiriler de her toplumu ve kültürü tarihsel bağlamları içinde açıklamak gerektiğini vurgulayan Amerikalı Franz Boas ve onun öğrencilerinden gelmiştir. Boas evrimci antropologlara karşı toplumların birbirinden farklı gelişim evrelerine sahip olduğu, her kültür için bağımsız gelişim sürecinin öngörüldüğü tarihselci yaklaşımı savunmuştur.⁹

Konunun bu boyutu daha çok antropolojinin teorik tartışmalarını ilgilendirir.¹⁰ Akrabalık araştırmalarında dil bilimsel tartışmalar ise akrabalık terimleri ve bu terimlerin işaretlediği akraba-

8. A.g.e., 407.

9. George W. Stocking, Franz Boas and the Culture Concept in Historical Perspective, *American Anthropologist* 68, 4 (1966): 871.

10. Bu tartışmalarla ilgili ileri okuma için bk. Alan Barnard, *History and Theory in Anthropology* (Cambridge: Cambridge University, 2020).

lık tiplerinin birbiriyle ilişkisini gösteren akrabalık terminolojileri üzerinden yürütülür. Bu bağlamda, ilk tartışmalar terminolojik sistemlerin ve terimlerin sınıflandırılmasında yoğunlaşır.

II

AKRABALIK TERİMLERİNİN VE TERMİNOLOJİLERİNİN TASNİFİ

Akrabalık çalışmaları başlangıcından itibaren daha çok kültürel ve sosyal antropolojinin araştırma alanı olarak ele alınsa da doğası gereği dil biliminden bağımsız değerlendirilmesi mümkün değildir. Bir akrabalık sistemi yalnızca aralarında soy-evlilik bağı bulunan bireylerin ilişkileri, bu ilişkilerin kuralları ve başka sosyokültürel uygulamalardan oluşmaz. Bu unsurların dilde kodlandıkları akrabalık terminolojileri ve terimleri de akrabalık sisteminin temel unsurlarıdır.

Akrabalık terminolojisi akraba bireylerin ilişki ağını işaretleyen bir dil sistemidir. Akrabalık tipleri arasında soy, kuşak, cinsiyet, yaş gibi kriterlere göre terminolojik ayırım bulunup bulunmaması terminolojik sistemler arasında tipolojik ayrımları meydana getirir. Örneğin Türkçede annenin ve babanın kardeşleri arasında terminolojik ayırım bulunurken (Tür. *amca-dayı*, *hala-teyze*) Batı dillerinde tipik olarak bu görülmez (İng. *uncle*, *aunt*). Akrabalık terminolojilerindeki bu ayrımlar akrabalık terimleri üzerinden takip edilir.

Akrabalık terimleri akraba bireyleri terminolojik yapı içerisinde işaretleyen dil birimleridir. Akrabalık terimlerinin semantik ve morfolojik özellikleri akrabalık terminolojisi içinde anlamlı farklar yaratabilir. Örneğin bir terimin birden fazla akrabalık tipini işaret edip etmemesi (İng. *cousin*; Az. *ämi gızı*, *dayı*